

Z českého a slovanského světa.

Slavná tragédka Marie Růžičková-Strozziová oslavila v minulých dnech jubileum své 40. leté činnosti umělkyně. Umělkyně tato stále téměř působila na jeho slovanských jevištích, hlavně na Národním divadle chorvatském v Záhřebu, kde byla velice oblíbena. Byla nazývána "slovanskou Sarah Bernhardtovou" a zajisté to neprávem. Páni Růžičková-Strozziová narodila se v Litovli na Moravě a pochází tudíž z krve české. Na národním divadle v Praze vystupovala několikrát pohostinskou.

O Tolstém přináší jistý ruský list řadu nových vzpomínek, zejména na styky s ním různých mladých spisovatelů ruských. Maxim Gor'kij zeela bez okolků doznává, že první setkání se slavným ruským spisovatelem a filosofem nenáleželo na žádného dojmů. Vyprávěl se ku svým přátelům krátce po setkání s ním takto: "Tolstoj — to je takové Finsko. Nejsi to ani rodná země, ani cizí, a jaksi chladná." — V. Azov vzpomíná, jak jednou přišel do k tomu, když utlíl Tolstého, aby šel ukázat se obecenstvu. Když rozhodně odpráhl, žádali jej, aby aspoň ukázal a poklonil se obecenstvu, které ho zbožňuje. Tolstoj však odvětil: "Čím jsem se před ním provinil, abych se — umi kludně."

Anglickou knihu o mistru Janu Husovi vydalo právě nakladatelství J. M. Denta & Co. v Londýně. Publikace nese název "Život a doba mistra Jana Husa" a vyšla z pera hraběte Lutzowa, čestného doktora univerzity v Oxfordu a Praze, ve skyvné úpravě ze 4 celostránkovými fotografurami a četnými jinými reprodukcemi ze starých rukopisů a tisků Str. 398. Dílo toto jest výsledkem dlouholetých, rozsáhlých studií pronomenů literatury doby husitské, již hrabě Lutzew se zvláštní zálibou se obíral. Ličí se v něm život Husův od narození v Husinci 1369 až k upálení v Kostnici 1415, jakož i sociální, politický i náboženský život jeho doby. Jest to jediná kniha v jazyku anglickém, kde zdůrazňuje se vedle působení Husova v reformaci, i jeho hnutí náboženském též veliký jeho význam v českém ohrožení národním. Dílo psáno jest s klidem a rozhledem muže, jenž většinu života svého strávil v cizině, přece však prozrazuje upřímnou lásku k českým dějinám a snahu upoutat zájem anglických čtenářů k době husitské i veliké osobě Mistra Jana Husa.

Karel Burrian, pěvec i zle v Americe známý, nebyl uvítán jednou částí tisku českého v Praze příliš nadšen. "Národní pozor" pod napsimem "Potupný Smetana" píše: "V německém divadle pražském vystoupil dne 29. května ve Wagnerových Mistrích pěvech jako Walter Stolzing, proslulý také jako Carl Burrian z Drážďan, člověk zvlášť hysterickými ženskými i hysterickou kritikou do té míry, že v bezmezné pohrdavosti plje okázale nejen na své závazky k divadlu, ale stejné na své obdivující publikum a na svůj vlastní národ. Renegát tento v 17. měsíce květen, v památ. új květen dovršeného čtvrtstoletí od smrti Smetanovy, pozván je zároveň i českým divadlem Národním, aby zpíval v Daliboru. Protestujeme proti tomu, aby tento člověk vystupoval na Národním divadle a ještě víc, aby hrál v díle tak poetického umělce českého jako byl Smetana. Divadlo Národní patrně nezná dopisů Smetanových, v nichž mistr tak rozhodně dával všem důraz na své českosti; připustit do jeho Dalibora českého renegáta, který jako na posměchů takřka současně bude zpívat i v německém divadle pražském, je hanobení Smetany, které třeba všemi silami zamezit." — "Čas" otkl tento projev a do dává: "Jsmo tomu povděčni, že můžeme citovat aspoň jeden český list, který mimo nás povšimnul si této ostudy a neměl k ní. Není zvykem našeho listu vyvolávat vlastenecké aféry, ale v tomto případě musí se přece vzbuřit krev každého, kdo pohostinskou hru Burrianovu uváží. Není ovšem jisto ještě, bude-li pan Burrian zpívat, neboť podle morosů jeho

možby Národní divadlo být připraveno, že pan Burrian vůbec nepřijde. Než přece nemůžeme poplašit úžasu svého nad tím, kdo pana Burriana pozval a kdo mu nabízí peníze vstupným o polovici zvýšeným. Posloucheť Burrianova Dalibora může jít jen člověk, který má v žilách místo krve syrovátku, nebo jinou břečku. Jediné slovo vystihuje vše — hanba!" — Tohle by si měli vlepít do klobočku ti vlastenecké česko-američtí, kteří v Burrianovi viděli "českého" umělce prvního řádu a "básníka" bohy pomazaného, a kteří ku svým hymnám o něm, jako příkrm přidávali i jeho nepodřadné rymovačky a la: "V Chicago pak vie než spolky, bavily nuce hezké holky; dřív než já si jedné všiml, tučet okoukl jsem příle Friml."

Utřpení Bedřicha Smetanovy, geniálního našeho hudebního skladatele, v době jeho největší plodnosti, nejlépe ilustrují dopisy, jež v letech sedmdesátých psal předsedovi družstva Národního divadla Dr. Nittingrovi. Tyto dopisy uležely se nyní v roudnickém podřípském muzeu. V letech sedmdesátých byl Smetana kapelníkem Národního divadla, ale když oehluchl, nezbývalo mu, než vzdát se tohoto místa. O hluchbě uplně 21. října v roce 1874, právě v době největšího rozkvětu svého genu. Po této katastrofě nastala pro Smetanu doba plná trudu a odříkání, ale zároveň doba bohaté plodnosti, neboť pokud choroba mu dovolovala, stále ve noval se hudebním tvorbou. Ztrudných těchto dob pochází dopis, který zaslan byl Smetanovi přítel Nittingrovi, a který předsedle originální, ostištěného v roudnickém "Podřípsku" přimáše: Zní takto: "Velečtý pane předsedo, Připisám pana Dr. Čížka od 19. pros. 1875 mně družstvo nabývající místo dramaturga při divadle českém za služné ročních 1.200 z. Jsem velice povděčen sk. druž. stavu, že v nynějším bolestném stavu mé choroby si na mě sponořilo a v úsaze, kde veskde esty výživné mě uzavřené jsou alespoň existenci mě poskytuje. — Jelikož ale v tomto případě není zřejmé vyjádřeno, co vlastně mou budoucnost povinnosti má být, aniž bližší udání stran těch skladeb, tedy předsedám prosbu, by si neobtěžovala vydati mi písemný smlouvu obsahující určité můj poměr budoucně k divadlu, abych věděl, dle čeho se řídit. Avšak si dovoluji slavnému družstvu předložit tuto prosbu: Jsem v skutku v nejtěžší situaci svého života. Choroba moje nedovoluje mi vydělávat ani vynořování, ani veřejným koncertování, ani dirigentskou činností, tak že, jelikož i komposice skoro neuvyvážej, jsem odkázán na milost a nemilost svých spoluhobů, jedním slovem a bez obalu na žebrota (!) Netačím se nikterak, že i toto šlechetně nabýdnutí slavného družstva nje jiného skorem není než-li altruism, kterou bohužel příjmuoti musím, ať je jakákoli. Přávě protož, ač těžkým srdcem, se vidím nucena, předložit prosbu tuto slavnému družstvu: Slavné družstvo ráčí přeznouti zdarma bez tautiéme, veskde moje sklady, by jak staré Braniboři, Prodáná nevěsta, Dalibor, Dvč vdovy, tak nové: Láhuše, Hubička, a budoucí; za to mně ráčí vsadí ročního platu 1.500 z. patnáct set zlatých. Partitury by si muselo nechat sl. družstvo opsat na svůj náklad. Tím způsobem, jest mi možno žiti v Praze s rodinou, a též přenořiti duševně a pokojněji myslí, a tak zase novými skladbami posloužiti sl. družstvu. Stydím se dosti, že tak musím sl. družstvo obtěžovat. — Jest-li ale sl. družstvo, uzavře, že mně více než těch z hora uvedených 1.200 z. dvanáct set, nemůže dát, v kterém pak pádu bych areif v Praze s rodinou nemohl bydliti, tak prosím, by se mně alespoň za nové sklady dle úmluvy dávaly tautiémy, a by gáze oněch 1.200 z. vskutkanu obsahovala, i po odrážce veskterých procent na pensí a daně. Račtež, pane předsedo, laskavě tuto moji prosbu sl. družstvu co možná v nejblížší době přednesti a výsledek mně dátí vědět, je-li možno ještě před svátky, jelikož se tu jedná o vyprovězení bytu, a podobných domácích nutných záležitostí. Mám tu čest se znamenatí v největší úctě Vašemuto co nejodánější — Bedřich Smetana."

O P. Jos. Šafaříkovi, prvním českém archeologu, dovidáme se zajímavých věcí z rodných zápisek, které zaznamenal jeho syn, prof. Vojtěch Šafařík a jež nyní otkazuje časopis Musea kr. Českého. Zápiscky dokládají těžký životní boj a utrpení jednoho z největších mužů doby probuzenského a podávají mnoho kulturně historicky zajímavého pro soukromý i veřejný život na Slovensku, mezi uherskými Srby i v Čechách v prvé polovici minulého století. Počestní stopování, kterému Šafařík, ač mu byl svěřen úřad cenzorský, byl vydán až do r. 1848 i podrobnosti z cenzurní praxe mají zejména i širší zajímavost. Tak o cenzurovi Zimmermannovi, členu řádu křižovníckého zápiscky vypravují, jak "na titulu Osterceir (což se mu zdálo, bůh vi proč, neslušným) zkorigoval v Osterfleier, aneb místo Kirehe zkorigoval Kuerhe; v nějakém románě bílá hadra (což se mu zdálo nepravdivým) proměnil v bílé srdce atd. Také co skriptor dovoloval sobě podívne věci, dával na př. staré rukopisy z cis. knihovny do tiskárny; z knih a rukopisů českých kněžské řady perofizkem vyřezával. Ille, jak kněž, kteří byli uchráněni od kavířského ducha Josefinského osvícenství, působili při českém ohrožení! Ale i jinak censura dřívě než byla zrušena, hymna vnitřní svou nepřehledností. Cenzor nemohl ani zastati svůj úřad, za Šafaříka čta tři četvrtiny rukopisů jeho, ovládl velice inteligentní, žena; za představeného Šafaříkova v úřadě cenzurním Janka čta rukopisy jeho dívera. Při tom nad úředními cenzury byli cenzori dobrovolní, udavači, kteří na česku pohybná místa, jež censura propustila, upozorňovali policej. Tak vznikla Šafaříkovi řada nepřijemností pro Smetanovu historii. Klíčovým překlad Reincke Fuchs, třetí Zápova Zrcadlo života na východní Evropě a Havlíčkovy Pražské Noviny. "Komorně cenzura Novia Šafaříkovi vzata a ony na potoumne u gubernia (místodržitelství) cenzurovány." Šafařík vydřel s největším sebezapíním v cenzorském úřadě 10 let, do r. 1847, kdy se cenzura vstřval.

V Srbsku značný zájem vzbudil román "Galgotha", jehož spisovatelem je bývalý srbský ministr-president dr. Vladan Georgević. Román tento, jenž zabývá se balkánskými záležitostmi, vydán byl v Berlíně. Autor románů již před nedávnem veřejnými přednáškami budil v Německu zájem a sympatie pro Srbsko, ve svém románě v těchto smáších pokračuje. Ověřena z knihy jest zřejmo, že autor sleduje tu eře více politické, nežli literární a že by mu asi vařiny státnické byly nejlépe nežli laur literární. Jeho široce založený román jest spíše dějinami nežli vypravování. Obraz jest pestrý a živým duchem prodytý. Srbský národ ve svých zdeděných obyčejích a zvycech, ve své individuální svéráznosti, vanělivosti a prudké vášnivosti přibližuje se výkladem spisovatelovým čtenáři. Děj jeho odehrává se na dvoře krále Milána v době jeho rozvodu s královnou Natálií za bouřlivých zápasů ústavních. Hrdinou román jest Milán sám, obklopený svými ministry, mezi nimiž pod pseudonymem i autor rýsuje svůj vlastní portrét. Nehledě k doborým literárním kvalitám a k politické tendenci knihy, jest dílo Georgevićovo zeela významným podnětem, řešící politický problém s dramatičnou přímo silou a živošití. I nejakutější otázky balkánské jsou tam řešeny neb aspoň dotčeny, na př. otázka anexce Bosny a Hercegoviny a stanovisko Srbska k ní.

Ondřejek a Paganini — O zvláštním setkání slavného českého mistra s mrtvým Paganinim, jehož demonické umění uvádělo v úžas celý kulturní svět, učinil zaínku anglický spisovatel Loveland v "Monthly Review". Roku 1892 dovolil syn Paganinim otořit ruce svého otec, aby náš slavný virtuos popatřiti mohl ve tvář velkého svého předchůdce. Byla to velká chvíle v životě českého umělce, když stául před tělesnou sebrankou nesmrtelného, a zanechala v jeho duši hluboké stopy. Těto záinec předehází delší historie o osudech Paganinimortvoly. Po životě, plném neklidu a nestálosti, ani ostatky jeho

Udržujte úsměv!

Usmívej se dnes a usmívej se zítra — usmívej se a odtuřuj své zály. Zapuňte všechny truchlivé systenky a pijeťe doušek, který přinese vám potěšení.

Gund's Peerless Beer

"Pivo, které způsobí, že celý svět se bude s vámi smát."

stojí na nejvyšším místě — poněvadž jest vařeno dle "Gundova přirozeného způsobu" a nejlepšího chmele, vyrobeného ve starém světě. Poskytne vám posilu i osvezení a moho by býti vaším domácím pivem. Objednejte si hadičku dopu! Všechna místa pročí třídy mají "Peerless" na skladě. Žádajte je vna.

JOHN GUND BREWING CO.,
Omaha Branch, C. W. HEYDEN, Mgr.
Bell Phone Douglas 2344. Auto Phone A 2344. 1218-20-22-24 Leavenworth St.

nesposobny v pokoji. Vypravování o tom ani přine dobrodružné — rományky. Paganini zemřel v roce 1840 v Nizze a teprve po 36 letech njezem, než jeho k trvalému odporu. Na smrtelném loži se přý vyzpovídal, nepřijal přý však vesetí Pánu, poněvadž trpěl divovým. Biskup zakázal proto mrtvoly křesťanský pochování. Syn umelcu a zpěvačka Antonia Binichová dovolávaly se paluce soudu a zakročili komoře a v ří. mě odkud narženo vše komissio. onelne vyšleři. Mozi tím nedostatečně balzamovaná mrtvoly ležela v nemohou. Vyskytly se však hrůzné povesti a zjevch duchů a řířady z obavy před nepokojy, daly zesnulého mistra dopravit do lazaretu v Villafrance. Ale po měsíci rozklad už velice pokrřel a správa nemocniční dala vynešti rakev s mrtvolou k moři. Po několika dnech tohoto neslychaného ohrožení dal přítel mrtvého honský, hrabě z Cesodes, rakvy tajně odnésti na statek hraběte Pierlese. Po dvou letech odhodlal se ministrův syn otěšov o statky přeněsti do Janova. Mrtvoly maloděna, ale janovské úřady nedovolily loď přistáti, poněvadž připuřla z Marseille, kde byla ohlra. A zakázáno tak nemítí i v Cannes. Rakvy tedy pohřbena z nouze na osamělém ostrůvku. Odtud přeměsna r. 1844 na rodniný statek, blže Parny. Ale r. 1853 vyklopila opět z davodů zdravotních a znovu nabalzamována. Teprve v r. 1876, tedy po 36 letech, došlo svolení z říma pochovatí o statky v kostele Madonna della Stačenta v Padově. Stalo se to s obřady velmi slavnými. Roku 1893 otevřena rakev k vůli Ondřejkovi a za tři roky na to hlava mistrova fotografována a tělo přeloženo do nové rakvy, opatřené okénkem, kterým lze tvář mrtvého pozorovat. Od té doby klid mrtvého zenta nebyl porušen.

PALÁC MÍRU V HAAGU.
V poslední době byly uveřejněny officiální zprávy, dle nichž bude stavba paláce míru do roku 1913 určité dokončena. Jak zkuo, chtěl Andrew Carnegie původně jen založiti nadaci na knihovnu pro rozhodčí soud, později však dal holandské vládě k dispozici 3.750.000 holandských zlatých na zbudování paláce míru. Tento obnos pak ještě 'zakroužil', ovšem nahoru.

Stanovy Carnegieova věnování byly sestaveny koneem května r. 1904 a jmenováni komitét, v němž des zasjedají jonkheer van Karnebeck, dr. de Beaufort, jonkheer Nuyssenaers, jonkheer de Savornin-Lohman a jonkheer van Citters. Nad tímto komitétem stojí ještě dozoreí rada, sestávající ze čtyř ministrů, vicepres. městské rady a dvou členů nejvyššího soudu. Holandská vláda věnovala pozemek na "Staré sechevinské ostě" a z vypsáního konkursu vyšel jako vítěz francouzský architekt Cordonnier. Původní svůj návrh pak společně s holandským

architektem van der Steurem v mnohých směrech změnil. Takže nudo a na příklad bude mít jen jednu sto mostu puvodně projektovaných čtyř věží.
Dne 30. června 1907 se druhé mírové konference položou slavnostně základní kámen a v říjnu r. 1908 bylo započato s vlastní stavbou tří budování základů masytly se hned obtíž, jež př. konání vyzrábalo mnoho času. Objevilo se, že v hloubce, ve které měly být základy položeny, našlo se více pevná vrstva asi 5 palců silná, pod níž však byl opatřil sypek písek, takže základy musily být položeny o tři yary hloub, než se původně zamýšlelo.
Posud jest celá podezdívka molutné budovy, jež zaujímá více než půl hektaru, hotova do výše tří yardů a již letos, až zovni zdí lodem vzroston, bude možno němiti si představu o přístím architektonickém dojmu budovy. V nedávno vydaném spisu architekta Jurrianaa Koka uvádějí se některé údaje, dle nichž bude mírový palác smad největší budovou, jaká kdy byla v Hollandsku vystavěna. Posud bylo ke stavbě použito 7000 krychlových yardů betonu, na celou budovu bude třeba asi 12 milionů eibel, jakož i 500.000 liber železa na krov, velká vřz pak bude mít váhu 15 milionů liber.
Úzkostliví se tázou, zdali nějaká holandská pída tak ohromnou tříi více směse. Rozhodně jest s tohoto hledisku stěším, že se nikdy nevykytla myšlenka, provéstí tuto obrovskou stavbu v Am-

sterdamě nebo Rotterdamě. V Haagu může palác míru přee pevně státi, až nastane všeobecný mír na zemi a nebude již třeba žádných mírových konferencí. Ideoťo kdyby byl zbudován v některém z obou velkých empurií při ústí řek, hrozil by mu osud henčské campanilly.
Nervózní člověk.
Moderní způsob žiti vytvořil náno nervósního člověka. Nemůže chvilu posedět nebo postát, nemůže žádné práce dokončit, nemůže jst ani spát, straní se lidí. Jeho nervy jsou vysyřeny a potřebují nové potraviny, by "přivedli člověka zase k sobě". Nejjednodušší a nejlepší cestou k tomu jest přimeti churavěho k tomu, by jedl výživnou potravu v dostatečném množství. Dejte mu napřed Trnerovo Léčivé Hořké Vno, na povzbuzení začínajícího ústrojí. Jakmile dočtíte toho, že toto ústrojí začne pravidelně pracovat, máte hitvu vyhránu. Ze ztravených pokrmů vytvoří se nová, výživná krev, jež roznese potravu po celém těle, tedy i vysyřeným nervům. V člověku probouzí se nový život. Kdykolí tedy budete nervósními, nesnášlivými, mrzutými, kdykoli budete bledými nebo zažloutilými, nebudete mítí chuti k jídlu nebo budete mítí obtíže s jidlem, Trnerovo Léčivé Hořké Vno Vás vyléčí. V lékárnách, Jos. Trner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.
CHCETE NĚCO PRODATI? Hledáte-li kupe, vyplťte se Vám dáti si ma lon oznamka do časopisu našeho.

PADESÁT TISÍC

našich stálých odběratelů může vám dosvědčiti vtečnou jakost našich Bohemian Cream Rye, a jednou tolik ještě chceme jich získati pro naši vtečnou lékařskou odměnou.

BOHEMIAN CREAM RYE

s tudíž činíme tuto zvláštní nabídku:

4 plné kvarty	51,00
1 plný kvart Muscatel se vna	7,50
1 plný kvart Importovaný Port	1,00
Přesládkové vino	8,75
Zvláštní cena	54,50

Vyhlašovaná pravá 'česká samožitná' bílá neb červená.

4 plné kvarty 45°	5,00
8 plných kvartů 45°	9,50
4 plné kvarty 45°	5,00
2 plné kvarty 45°	2,50
1 plná kvarta 45°	1,25
4 plné kvarty 45°	5,00
2 plné kvarty 45°	2,50
1 plná kvarta 45°	1,25
4 plné kvarty 45°	5,00
2 plné kvarty 45°	2,50
1 plná kvarta 45°	1,25
4 plné kvarty 45°	5,00
2 plné kvarty 45°	2,50
1 plná kvarta 45°	1,25

'Bohemian Reserve Stock'

4 plné kvarty 45° 5,00
8 plných kvartů 45° 9,50
4 plné kvarty 45° 5,00
2 plné kvarty 45° 2,50
1 plná kvarta 45° 1,25
4 plné kvarty 45° 5,00
2 plné kvarty 45° 2,50
1 plná kvarta 45° 1,25

CENTRAL MERCANTILE CO., 604 Main St. Kansas City, Mo.
jediný ryze český velko-obchodní podnik v západě, který zasílá přímo z vnovaly za ceny velko-obchodní.
FRED H. ERMIS, předs. **EDW. ERMIS, poklad.**